

R. 5.039

(R. 83599)

COMMUNES
ET FAMILIARES
HEBRAICAE LINGVAE
IDIOTISMI,

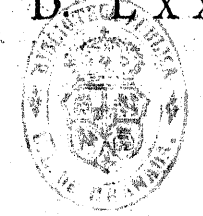
OMNIBVS BIBLIORVM INTERPRETATIONIBVS,
ac praecipue Latinae Santis Pagnini versioni accommodati,
atque ex variis doctorum virorum laboribus & obseruationi-
bus selecti & explicati,

BENEDICTI ARIÆ MONTANI HISPALENSIS OPERA.
AD SACRORVM BIBLIORVM APPARATVM.

228

ANTVERPIÆ
Excudebat Christophorus Plantinus
Prototypographus Regius.
M. D. LXXII.

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40

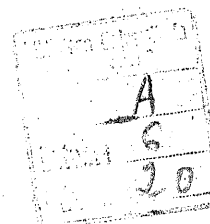
(R. 23599)

COMMUNES
ET FAMILIARES
HEBRAICAE LINGVAE
IDIOTISMI,

OMNIBVS BIBLIORVM INTERPRETATIONIBVS,
ac praecipue Latinae Santis Pagnini versioni accommodati,
atque ex variis doctorum virorum laboribus & obseruationi-
bus selecti & explicati;

BENEDICTI ARIÆ MONTANI HISPALENSIS OPERA.

AD SACRORVM BIBLIORVM APPARATVM.

a 28

ANTVERPIÆ
Excudebat Christophorus Plantinus
Prototypographus Regius.
M. D. LXXII.

- VERITAS.**
Dabis veritatem Iahacob, misericordiā Abraham, Mich. 7, 20. pro, Præstabis quod pollicitus es sanctis Patriarchis tuis. Promissiones vocat veritatem quodd certò præstentur, quātum est ex parte Dei: Misericordiam autem, quodd ex gratia factæ sint.
- VESPERA.**
Immolabūt eum omnis cœtus Synagoga Israël inter duas vesperas, Exod. 12, 6. Nempe vesperam inclinantis solis, & vesperam occasus solis.
- VESTIGIA.**
Quod probis affecerint vestigia Christi tui, Psal. 89, 52. id est, Aduentum. vel, Exprobrauerunt calcibus Christi tui, id est, Deluserunt Christi aduentum. aut, Vt Chald. paraphr. exprobrauerūt tarditatem vestigiorū Messia tui, quasi nunquam venturi. Videbāt enim Iudæos magis ac magis opprimi, & non illis succurrere suum Christum & Messiam quē iactabant.
- VIA.**
Vado hodie per viam vniuersæ terræ, Ies. 23, 14. pro, Moriturus sum, quem admodum constitutum est omnibus hominibus.
Si inuenerit quispiā inimicū suū, num mittet eū in via bona? 1 Sam. 24, 20. pro, Sine eū rebire saluū & incolumē?
Quia oculi eius sunt super vias viri, & omnes gressus eius videt, Iob 34, 21. pro, Deus contempletur ac discutit consilia & opera hominum.
Viam eorū in caput eorū dedi, Ezech. 9, 10. id est, Decreui fumere pœnas de illis pro meritis.
Iustitia ante eum ambulabit, & ponet in via pedes suos, Psal. 85, 14. pro, Cursum suum habebit, vt vulgò loquuntur. Conspicua erit, & præualebit, id est, Tempore Christi homines dabūt operam iustitiæ & æquitati.
- VIDEO.**
Videre fecisti populum tuū dura, Psal. 60, 5. pro, Experiri fecisti populum tuum dura. vel, Duriter & asperè illum tractasti.
Vide vitā cū vxore quā dilexisti omnib⁹ diebus vitæ, &c. Eccl. 9, 9. pro, Fruere vita siue commodis huius vitæ.
Vidisti virum velocem in opere suo? coram regibus stabit, Prou. 22, 29. pro, Certè vir velox & festinus, qui summa diligentia fungitur suo munere, euocabitur ad regium ministerium.
- VINCVLVM.**
Dirumpamus vincula eorum, Psal. 2, 3. pro, Leges, quibus quasi vinciri solent subditi. Metaphora ab ijs qui vinciti coguntur facere opus. q. d. Legibus eorum ne pareamus. Verba sunt hostium Dei & Christi eius.
- VENENVM.**
Venenum draconum, vinum eorum, & venenum aspidum crudele, Deut. 32, 33. pro, Citò enecans. Peruersa eorum opœta intelligit, propter quæ pereunt.
- VIR.**
Quia sicut vir fortitudo eius, Iud. 8, 21. pro, Iuxta ætatem respondet robur hominis: ideoque habet fatis roboris vt possit nos interficere.
Et si mori feceris populū istum tāquam virū vnum, Num. 14, 15. pro, Omnes viri vnum. (ad vnum.)
Virgam fortitudinis tuæ mittet Dominus ex Syon, Psal. 110, 2. i. Robur quo roboraberis. aut, robur regni tui, quodd est fortitudo tua. q. d. Non regnabis tantum in Iudæa, sed extendet Deus Pater potentiam regni tui vsq; ad extremos fines terræ.
- VISIO.**
Melior est visio oculorū, quàm quodd eat anima, Eccl. 6, 9. i. Melius est esse contentū præsentī fortuna, quàm multa desiderare.
- VISITO.**
Visitans iniquitatem patrum super filios super tertios & super quartos, Num. 14, 18. pro, Puniens patres & filios, nepotes ac pnepotes, ppter iniquitates.
Et visitatio tua custodiuit spiritū meū, Iob 10, 12. pro, Lex natura: quā cōstituisi, me hæctenus seruauit in vita, vel, prouidentia tua conseruat me in vita.
- VITA.**
Et erit anima domini mei colligata in fasciculo vitæ cū Domino, 1 Sam. 25, 29. pro, Dominus meus diutissimè viuet, colendo Dominum Deum.
- VITIS.**
Quia ex vite Sedom est vitis eorum, Deut. 32, 32. pro, Nati sunt parentibus iniquis, quales erant Sodomitæ. vel, Sodomitarum studia imitantur.
- VITVLVS.**
Reddemus vitulos labiorum nostrorum, Hof. 14, 3. i. Offerem⁹ tibi preces & laudes, atque gratiarum actiones.
- VIVO.**
Obsecro dñe mi; viuūt anima tua dñe mi: ego mulier sum, &c. 1 Sam. 1, 26. pro, Tam vera sunt quæ dictura sum, quàm verum est te viuere. vel, quàm verum est quodd opto vitam tuam.
- VIVIFICO.**
Viuificemus de patre nostro semē, Gen. 19, 32. p. Seruem⁹ semē, vel suscitem⁹. Nunquid viuificabunt lapides de acerruis pulueris? Neh. 4, 2. pro, Nunquid restituet in pristinum statum lapides illos muri iam redactos in cinerem?
- VMBILICVS.**
Ecce populus descendunt de vmbilico terræ, Iud. 9, 37. pro, De loco eminentiore terræ, i. De summis montibus.
- VMBRA.**
In palpebris meis apparet vmbra mortis, Iob 16, 16. hoc est, Oculi mei cœpe-
- VNICVS.** (runt caligare.)
Deus facit habitare vnicos i domo, Psal. 68, 7. pro, Efficit vt qui liberis carebāt, habeat amplam familiā. Vnicos vocat solitarios & desertos in familia.
- VNVS.**
Quia vno modo loquitur Deus, & duobus ei qui non videt eū, Iob 33, 14. pro, Multis modis cōsulit Deus nostræ salutis: vno modo per reuelationem nocturnam, altero verò p castigationes.
- VOCO.**
Vocabūt super eos formidinem vndiq; Ierem. 49, 29. pro, Aduocabunt sibi in auxilium contra eos homines terribiles & formidabiles milites qui illis terrorem maximum incutient.
Vocabis salutem muros tuos, & portas tuas laudem, Ies. 60, 18. pro, In muris tuis erit summa pax, & in portis tuis canentur laudes.
- VOTVM.**
Quid fili votorum meorum, Prou. 31, 2. i. Pro quo feci vota. vel, Fili gratissime, amantissime & exoptatissime, pro quo vota mea omnia emitto.
- VOX.**
Transire fecerūt vocem in castris, Exod. 36, 6. pro, In castris proclamauerunt.
- VRBS.**
Labor stultorum laborare faciet eum, qui nescit pergere ad ciuitatem, Eccl. 10, 15. Prou. Nescire viam ad urbē, pro, Ignorare rem maximè notā. q. d. Cū stulti vulgaria ignorent, torquentur circa difficilia.
Patres comederunt vnam acerbam, & dentes filiorum obstupuerunt, Ierem. 31, 29. Prouerbiū: pro, Filij luūt pœnas propter peccata parentum. Sequitur, Omnis hominis qui comederit vnam acerbam, obstupescet dentes.
- VVLVA.**
Et vulua eius conceptio perpetua, Iere. 20, 17. id est, Quæ nunquam edit factum. q. d. Quare non perij?
- VXOR.**
Ab vxore quæ dormit in sinu tuo, custodi ostia oris tui, Mich. 7, 5. q. d. Caue ne secreta tua illi reueles.
- Z.**
- ZELVS.**
Requiescere faciam iram meam in te, & recedet Zelus meus à te, Ezech. 16, 42. id est, Desinam te prosequi amore illo quo antea te prosequabar ob zelotypiam tui.
- ZELOR.**
Zelando zelatus sum pro Domino Deo exercituum, 1 Reg. 19, 10. pro, Cruciaui meipsum veluti zelotypia pro honore Dei.

Hi Idiotismi Hebraici lingua Latina ex varijs auctoribus selecti, dignissimi sunt qui imprimantur, quia sine illis cognitio difficillimè aliquis ex sacra Scriptura compendium faciet. quod attestor

Sebastianus Baer Delphius, insig. Cathed. Ecclesiæ S. Mariæ Antuerpiensis Plebanus & Canonicus.